

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

ผลการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องปฏิบัติตนดีชีวิตมีสุข
ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โรงเรียนรวมราษฎร์สามัคคีจังหวัดปทุมธานี

The Effects of Learning Social Studies Using Learning Documents Entitled Good Habits Bring a
Happy Life on Learning Achievement and Satisfaction of Prathom Suksa IV Students at Ruam Rat
Samakkee School in Pathum Thani Province

สุรัชชา เสือจ้อย (Supacha Suajui)¹ ตรีณี จำปาทอง (Darunee Jumpatong)²

อุมาพร หล่อสมฤดี (Umaporn Lorsomrudee)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข และ (2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุขกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนรวมราษฎร์สามัคคีจังหวัดปทุมธานีจำนวน30คนได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้ (2) เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ (4) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีผลการวิจัย ปรากฏว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่องปฏิบัติตนดีชีวิตมีสุข อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ เอกสารประกอบการเรียน สังคมศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประถมศึกษา

¹นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช s_pacha@hotmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช djumpatong@hotmail.com

³ดร. ข้าราชการบำนาญ uma8328@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare learning achievements of Prathom Suksa IV Students before and after learning with the use of learning documents entitled Good Habits Bring a Happy Life; and (2) to investigate the student's satisfaction with the learning documents entitled Good Habits Bring a Happy Life. The research sample consisted of 30 Prathom Suksa IV students at Ruam Rat Samakkee School in Pathum Thani province, obtained by cluster random sampling. The research instruments were (1) learning management plans; (2) learning documents entitled Good Habits Bring a Happy Life; (3) an achievement test; and (4) a questionnaire on student's satisfaction with the learning documents. Statistics employed for data analysis included the mean, standard deviation, and t-test. The findings of the study were (1) the post-learning achievement of the students learning with the use of learning documents entitled Good Habits Bring a Happy Life was significantly higher than their pre-learning counterpart achievement at the .05 level of statistical significance; and (2) the satisfaction of the students with the learning documents entitled Good Habits Bring a Happy Life were at the high level.

Keywords: Learning document, Social studies, Learning achievement, Prathom Suksa

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาสภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในด้านเศรษฐกิจสังคมคุณภาพการศึกษา และทรัพยากรธรรมชาติซึ่งแนวทางในการแก้ปัญหาวิกฤตของประเทศนั้นต้องพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีคุณภาพโดยเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) 2553 มาตราที่ 6 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกายความรู้คุณธรรมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ระบุความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาไว้ว่าช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคมการปรับตัวตามสภาพแวดล้อมการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยกาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่างๆเกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่นมีความอดทนอดกลั้นยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศและสังคมโลก (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2551 : 1 – 2) ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนรชมราชบุรีสภามัคคีที่เน้นพัฒนาความเป็นองค์กรผู้นำการจัดการศึกษามุ่งมั่นพัฒนานักเรียนให้มีความเป็นเลิศด้านคุณธรรมนำความรู้ พละน้อมสมบูรณเพิ่มพูนทักษะวิชาการสนองงานพระราชดำริมีพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ สามารถใช้กระบวนการคิดเพื่อแก้ปัญหา พัฒนาทักษะชีวิตของตนเองและอยู่ในสังคมอย่างเป็นสุขซึ่งแนวทางในการพัฒนาประเทศสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้และความสามารถในการด้านต่าง ๆ ให้มากที่สุดซึ่งการพัฒนาบุคคลให้ถึงเป้าหมายนั้นได้ก็ต้องอาศัยสื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาเกิดทักษะกระบวนการให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นลักษณะของสื่อการเรียนรู้นี้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลายซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจชวนคิดและชวนติดตามเข้าใจง่ายและรวดเร็ว รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีแสวงหาความรู้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งและต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545: 39)

จากสภาพปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในปัจจุบันครูส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ยังคงใช้วิธีการบรรยายและไม่มีสื่อในการเรียนการสอนซึ่งในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมประกอบด้วย 5 สาระคือ สาระศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จริยธรรมสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมสาระเศรษฐศาสตร์สาระประวัติศาสตร์และสาระภูมิศาสตร์แต่ละสาระมีเนื้อหาค่อนข้างมากจึงทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากที่จะเรียนจึงส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดของโรงเรียนจากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นครูผู้สอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนและจำเป็นต้องหาสื่อการเรียนรู้นำมาใช้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติและเนื้อหาวิชา(สกน รัตนะ.(2556:2) สอดคล้องกับ ลัดดา ทองศรี.(2555: 2) ที่กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายควรหาหนังสือและอุปกรณ์ต่างๆรวมทั้งเทคนิควิธีการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

สอนที่น่าสนใจเพื่อให้ผู้เรียนผลิตเพลินมีความสุขในการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองซึ่งเอกสารประกอบการเรียนเป็นนวัตกรรมที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถตอบสนองต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และยังสอดคล้องกับ โศภณ รัตน์. (2556: 3) ที่กล่าวว่าเอกสารประกอบการเรียนจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ยิ่งขึ้นว่าเอกสารประกอบการเรียนมีความสำคัญต่อผู้เรียนมากเพราะนอกจากจะเป็นการฝึกฝนทักษะการอ่านและช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านแก่ผู้เรียนแล้ว เนื้อเรื่องอ่านแล้วสนุกสนานชวนให้ติดตามและมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้

การวิจัยในครั้งนี้ได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียนเพื่อใช้เป็นสื่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยเลือกสาระเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ มาจัดทำเป็นเอกสารประกอบการเรียนซึ่งถวัลย์ มาศจรัส (2548:17) ได้กล่าวไว้ว่าเอกสารประกอบการเรียน คือเอกสารหรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอน หรือการจัดการเรียนรู้ วิชาใด วิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา มีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนตามรายละเอียดของวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับ ประภาพรณ เสงี่ยม (2550 : 42) กล่าวถึงเอกสารประกอบการเรียน เป็นเอกสารที่บอกวิธีการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนเฉพาะเรื่องหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้ครูหรือผู้เรียนใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งตามหลักสูตรซึ่งจะต้องมีหัวข้อและเนื้อหาครอบคลุมและครบถ้วนตามรายละเอียดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่น้อยกว่า 1 หน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชา และเอกสารประกอบการเรียนนั้น มีประโยชน์ ดัง นคร พันธุ์รงค์ (2538 : 25) กล่าวไว้คือครูผู้สอนสามารถค้นคว้าในส่วนที่เป็นเนื้อหาวิชาที่สอนได้เต็มความสามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางด้านวิชาการ และครูผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ เวลาเรียน และเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของวิชานั้นด้วยตนเองจึงทำให้สามารถใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่สอนแทนได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยเห็นคุณค่าและประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียนจึงนำเนื้อหาหลักการปฏิบัติตนที่ดี เศรษฐกิจพอเพียงความประหยัดความรอบรู้ในการตัดสินใจเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างถูกต้อง และความพอเพียงในการดำเนินชีวิต มาเรียบเรียงเป็นเอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยคาดหวังว่าเอกสารประกอบการเรียนนี้จะมีประโยชน์เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่จะใช้เป็นสื่อการเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาลดสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข

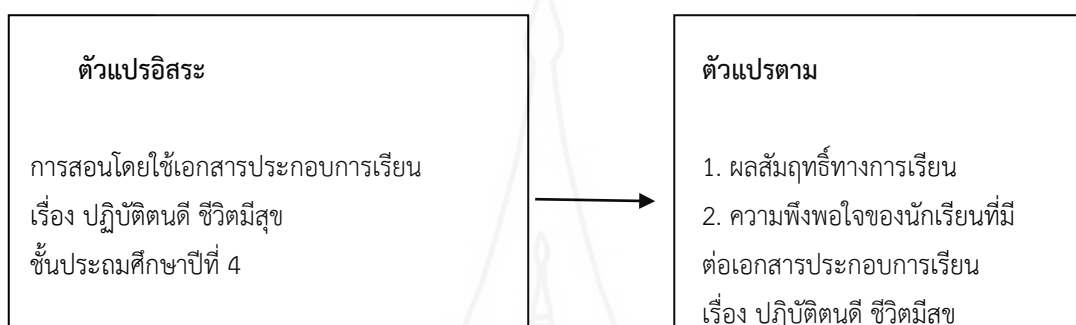

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

การสร้างเอกสารประกอบการเรียน เป็นการให้ความรู้แก่นักเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรวมราษฎร์สามัคคีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

1.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2558 โรงเรียนรวมราษฎร์สามัคคีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คนได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข
- 2) แบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ใช้เวลาเรียน 18 ชั่วโมง
- 4) แบบทดสอบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. การสร้างเอกสารประกอบการเรียน การสร้างเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สาระเศรษฐศาสตร์) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 เลือกหน่วยการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสาระเศรษฐศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คือ หน่วยการเรียนรู้สินค้าและบริการ เศรษฐกิจพอเพียง และเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งตรงกับมาตรฐาน ส 3.1 และ ส 3.2 ตัวชี้วัด ป4/1 ป4/2 ป4/3 โดยนำมาแบ่งออกเป็น 5 เรื่อง ใช้เวลาสอน 18 ชั่วโมง

เล่มที่ 1 เรื่อง การใช้จ่ายอย่างมีปัญญา กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการนั้นหลายประการ

เล่มที่ 2 เรื่อง สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค กล่าวถึงผู้บริโภคมีสิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ของตนเอง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

เล่มที่ 3 เรื่อง ชีวิตใหม่ที่พอเพียง กล่าวถึงหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

เล่มที่ 4 เรื่อง ลุงแก้วกับเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวถึงการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

เล่มที่ 5 เรื่อง คนดี สังคมดี กล่าวถึงอาชีพ สินค้า และบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชน

1.2 การนำเสนอเอกสารเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ

1) นำเอกสารประกอบการเรียนที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบรูปแบบและเนื้อหาตลอดคำแนะนำปรับปรุงแก้ไข

2) นำเอกสารประกอบการเรียนที่ได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 เอกสารประกอบการเรียนควรแยกเป็นเรื่อง ๆ หรือหน่วย

2.2 เอกสารประกอบการเรียนต้องมีหัวข้อสอดคล้องกับส่วนประกอบของนวัตกรรมที่

เขียนไว้ในบทที่ 2

2.3 เนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนควรมีภาพที่จะให้นักเรียนมีความรู้ตามจุดประสงค์

2.4 ทุกเล่มของเอกสารประกอบการเรียนต้องมีบรรณานุกรมด้วย

2.5 เอกสารประกอบการเรียนทุกเล่มต้องตรวจสอบ IOC ด้วย โดยนำหัวข้อของเอกสารมาเป็นรายการประเมินและแสดงผลการตรวจสอบในบทที่ 3 และแสดงรายละเอียดในภาคผนวกด้วย

1.3 การนำเสนอเอกสารประกอบการเรียนหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

การทดลองหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1 : 1) โดยนำเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนวัดมงคลรัตนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่มีคะแนนในกลุ่มสูง ปานกลาง และกลุ่มต่ำ กลุ่มละ 1 คน รวม 3 คน เพื่อดูความเหมาะสมของการใช้ภาษา เวลา และเนื้อหา แล้วสังเกตว่าเอกสารประกอบการเรียน เล่มใดที่นักเรียนคนหนึ่งคนใดหรือทั้ง 3 คน ศึกษาแล้วไม่เข้าใจ โดยมีผลการตรวจสอบดังนี้

เล่มที่ 1 เรื่อง ใช้จ่ายอย่างมีปัญญา $E_1/E_2 66.67/68.20$

เล่มที่ 2 เรื่อง สิทธิพื้นฐานความพอเพียง $E_1/E_2 63.00/66.67$

เล่มที่ 3 เรื่อง ชีวิตใหม่ที่พอเพียง $E_1/E_2 63.33/65.10$

เล่มที่ 4 เรื่อง ลุงแก้วกับเศรษฐกิจพอเพียง $E_1/E_2 64.64 /67.00$

เล่มที่ 5 เรื่อง คนดี สังคมดี $E_1/E_2 66.00/67.33$

เอกสารประกอบการเรียน ที่ผู้วิจัยค้นคว้าสร้างขึ้นจำนวน 5 เล่ม มีประสิทธิภาพ 66.67/67.22 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดจึงต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขทั้ง 5 เล่ม

ขั้นที่ 2 การทดลองกลุ่มย่อย (1 : 10) โดยนำเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงแล้วในขั้นตอนแรก นำไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียนวัดมงคลรัตนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่ยังไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อนโดยเลือกนักเรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

ที่มีผลการเรียนกลุ่มสูง 3 คน ปานกลาง 4 คน และต่ำ 3 คน รวมจำนวน 10 คน เพื่อดูความเหมาะสมของการใช้ภาษา เวลา และเนื้อหา
ข้อบกพร่องที่น่าจะมีอยู่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

เล่มที่ 1 เรื่อง ใช้จ่ายอย่างมีปัญญา E_1/E_2 75.00/76.00

เล่มที่ 2 เรื่อง สิทธิพื้นฐานความพอเพียง E_1/E_2 76.00/77.00

เล่มที่ 3 เรื่อง ชีวิตใหม่ที่พอเพียง E_1/E_2 73.00/78.00

เล่มที่ 4 เรื่อง ลุงแก้วกับเศรษฐกิจพอเพียง E_1/E_2 77.00/79.00

เล่มที่ 5 เรื่อง คนดี สังคมดี E_1/E_2 72.00/75.00

เอกสารประกอบการเรียนที่ผู้วิจัยค้นคว้าสร้างขึ้นจำนวน 5 เล่ม มีประสิทธิภาพ 74.60/77.00 ต่ำกว่าเกณฑ์
ที่กำหนด จึงต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขทั้ง 5 เล่ม

ขั้นที่ 3 การทดลองภาคสนาม (1 : 100) โดยนำหนังสือเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข ใน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรับปรุงแล้วในขั้นตอนทดลองกับกลุ่มเล็ก
ได้ปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียนและเตรียมเอกสารประกอบการเรียนให้พร้อม เพื่อที่จะนำไปทดลองกับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรวมราษฎร์สามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 30 คนที่ไม่
เคยใช้เอกสารประกอบการเรียนนี้มาก่อน ในขั้นนี้เป็นกิจกรรมที่ระบุไว้ในแผนทุกกิจกรรมขั้นตอนในเอกสารประกอบการเรียน
โดยผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนที่ระดับ 80/80 หลังจากทำการทดลองใช้แล้ว ได้นำข้อมูล
จากการทดลองมาทำการวิเคราะห์ให้ได้เกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

เล่มที่ 1 เรื่อง ใช้จ่ายอย่างมีปัญญา E_1/E_2 80.33/81.33

เล่มที่ 2 เรื่อง สิทธิพื้นฐานความพอเพียง E_1/E_2 80.66/81.66

เล่มที่ 3 เรื่อง ชีวิตใหม่ที่พอเพียง E_1/E_2 81.33/82.00

เล่มที่ 4 เรื่อง ลุงแก้วกับเศรษฐกิจพอเพียง E_1/E_2 81.00/82.33

เล่มที่ 5 เรื่อง คนดี สังคมดี E_1/E_2 80.66/81.66

เอกสารประกอบการเรียน ที่ผู้วิจัยค้นคว้าสร้างขึ้นจำนวน 5 เล่ม มีประสิทธิภาพ 80.79/81.80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้
ทั้ง 5 เล่ม

2. แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ เลือกบทเรียนและเนื้อหา กำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่นำมาสร้างเอกสารประกอบการเรียน
2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด และเนื้อหาในเอกสารประกอบการเรียนโดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 5 แผน

ใช้เวลา 18 ชั่วโมง โดยมีองค์ประกอบของแผนการสอนดังนี้

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
2. สาระสำคัญ
3. จุดประสงค์การเรียนรู้
4. สาระการเรียนรู้
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

6. สื่อ/แหล่งเรียนรู้
 7. การวัดและประเมินผล
 8. ข้อเสนอแนะ
 9. บันทึกหลังการเรียนรู้
3. นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบรูปแบบและเนื้อหา ของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการสอน โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้
1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่บอกว่าใช้สื่ออะไรบ้าง เช่น ใบงาน ควรระบุด้วยว่าเป็นใบงานเรื่องอะไร
 2. จุดประสงค์การเรียนรู้ต้องตรงและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้
 3. การสอนต้องมีกิจกรรมให้นักเรียนทำเพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม ครบตามจุดประสงค์การเรียนรู้
 4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องวัดให้ครบตามจุดประสงค์การเรียนรู้
 5. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในด้านการกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และวิธีการวัดผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เหมาะสมมากขึ้น
- 3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**
- ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสร้างเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีความสุข ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังนี้
- 3.1 วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 3.2 ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาจากหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ จากหนังสือและคู่มือครูสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 3.3 สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ
- 3.4 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยนำแบบทดสอบไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและให้คำปรึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงแล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบทางด้านเนื้อหาและจุดประสงค์ โดยหาค่าความสอดคล้อง IOC หาแต่ละข้อได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป มีค่าเท่ากับ 0.90
- 3.5 นำแบบทดสอบที่ผ่านการปรับปรุงจนมีคุณภาพตามเกณฑ์แล้วนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดมงคลรัตน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.67 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.29 ขึ้นไป ได้จำนวนข้อสอบ 40 ข้อ นำแบบทดสอบที่คัดเลือกมาหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90
- 3.6 จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

4. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข ผู้วิจัยได้ศึกษาตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 กำหนดกรอบในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ได้แก่ด้านลักษณะรูปลักษณ์และการพิมพ์ด้านรูปภาพ เนื้อเรื่อง และการใช้ภาษา และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

4.2 สร้างข้อคำถามจำนวน 12 ข้อเพื่อวัดความพึงพอใจเอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert) (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2539)

4.3 นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้อง (IOC) มีค่า เท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบจำนวน 40 ข้อ
2. ดำเนินการทดลองโดย นำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผนเวลาเรียน 18 ชั่วโมงและเอกสารประกอบการเรียน จำนวน 5 เล่ม ไปทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้ทำการสอนด้วยตนเอง โดยใช้เวลาปกติและชั่วโมงซ่อมเสริมระหว่างวันที่ 14 ธันวาคม 2558 – วันที่ 22 มกราคม 2559 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558
3. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบจำนวน 40 ข้อ
4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข จำนวน 12 ข้อ

ผลการวิจัย

ผลการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่องปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีดังต่อไปนี้

1. นักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข เฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ด้านรูปลักษณ์การพิมพ์

เล่มที่ 1 – 5 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31

ด้านรูปภาพประกอบ

เล่มที่ 1 – 5 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32

ด้านเนื้อหา

เล่มที่ 1 – 5 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27

ด้านการใช้ภาษา

เล่มที่ 1 – 5 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

ด้านคุณค่าและประโยชน์

เล่มที่ 1 – 5 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มาจากเหตุผลดังนี้

1.1 เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทำให้นักเรียนได้เข้าใจความหมายของหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวคิดของ สุนทรธรรมาธิราชกุล (2544: 284-291) ที่กล่าวว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือเศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตนเองอยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อนโดยไม่ต้องสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจของตนเองให้เสียก่อนยึดทางสายกลางในการดำรงชีวิตโดยใช้หลักการพึ่งตนเองและจากการได้ศึกษาเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข สามารถนำมาปฏิบัติได้จริงในการดำเนินชีวิตประจำวัน คือด้านความประหยัด อดออม สอดคล้องกับแนวคิดของอานวย แตรรอด (2540: 8) ที่ว่าการรู้จักอดออม การรู้จักบริโภคสินค้าเท่าที่จำเป็น และลดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม และพัฒนาทักษะการคิดอย่างหลากหลายสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับ กิดานันท์มะลิทอง (2543: 112) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียนไว้ คือ ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามอัตราความสามารถของแต่ละบุคคล เหมาะสำหรับการอ้างอิงหรือทบทวนและช่วยลดบทบาทของครูในการสอนมุ่งเน้นการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรในปัจจุบันช่วยพัฒนาความคงที่ของเนื้อหาเพื่อเป็นแหล่งความรู้ เป็นเครื่องมือกำหนดบทบาทเป็นสื่อการเรียนการสอนเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน เป็นตัวเชื่อมระหว่างครูกับนักเรียนที่จะทำให้ความเข้าใจเนื้อหาตรงกัน และถ่ายทอดเข้าสู่ตัวนักเรียน

1.2 เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ปฏิบัติตนดีชีวิตมีสุข ทั้ง 5 เล่ม ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระสังคมศึกษาและวัฒนธรรม สาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และนำเอกสารประกอบการเรียนไปทดลองแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มทำให้ได้ข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขเอกสารประกอบการเรียนได้อย่างถูกต้อง ประกอบกับเอกสารประกอบการเรียนได้ให้องค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการปฏิบัติตนกับนักเรียนซึ่งเป็นประโยชน์กับนักเรียนในการดำรงชีวิตประจำวันจึงส่งผลทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้ศึกษาจากเอกสารประกอบการเรียน สอดคล้องกับเพ็ญวันนาคุณสุวรรณ (2550) เรียมศิริสำเภา (2550) สาครพงษ์พุก (2550) เสาวรักอัมภา (2550) ซึ่งได้ทำการทดลองใช้เอกสารประกอบการเรียนแล้วพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเนื่องจากเอกสารประกอบการเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

1.3 เอกสารประกอบการเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการตรวจสอบด้านเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ และทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ มาก่อนเพื่อหาข้อแก้ไขก่อนนำมาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจึงทำให้เอกสารประกอบการเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

1.4 จุดเด่นของเอกสารประกอบการเรียนเรื่องปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข คือการนำเรื่องใกล้ตัวนักเรียน เรื่องการออม และการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง มาสร้างเป็นแนวคิดให้กับเด็กนักเรียน โดยผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นการสร้างวิถีชีวิตให้กับนักเรียนในอนาคตข้างหน้า

1.5 จุดด้อย ของเอกสารประกอบประกอบการเรียนเรื่อง ปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข อาจจะมีเนื้อหาในแต่ละเล่มมากเกินไป จึงทำให้นักเรียนขาดความสนใจ

2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน เรื่องปฏิบัติตนดีชีวิตมีสุข อยู่ในระดับมากที่สุดคือมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 ที่เป็นเช่นนี้เพราะเอกสารประกอบการเรียน เรื่องการปฏิบัติตน ชีวิตมีสุข มีการสร้างอย่างมีขั้นตอน มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำไปใช้ได้จริงได้ สอดคล้องกับนคร พันธุ์ณรงค์ (2538:25) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียน คือช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน และความคิดสร้างสรรค์ จากการที่ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสนองต่อความต้องการของวัยเด็กสอดคล้องกับสภาพจริงในห้องเรียนและส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญงอกงามและยังช่วยปลูกฝังคุณธรรมเจตคติเป็นแบบอย่างอันพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็กและยังมีคุณธรรมที่แทรกแอบแฝงอยู่ในเนื้อหา มีเรื่องราวที่สนุกสนานมีส่วนปลูกฝังสร้างนิสัยที่ดีให้บังเกิดขึ้นแก่เด็กผู้อ่านและสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ความพึงพอใจของนักเรียนมีอยู่ในต่ำที่สุด คือเนื้อหาที่มีความยาวพอเหมาะ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 อาจเกิดจากการเขียนเนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนบางเล่มยังไม่ชัดเจน หรืออาจจะมีเนื้อหาที่ยาวเกินไปซึ่งสอดคล้องกับ บุญมี พันธุ์ไทย (2542:45-46) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างเอกสารประกอบการเรียนเนื้อหา ต้องเขียนให้ชัดเจน ถูกต้อง ละเอียด ครบตามหลักสูตรและครอบคลุมสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้และการนำเสนอเนื้อหาต้องเป็นที่น่าสนใจ อาจจะมีภาพประกอบ หรือการ์ตูนด้วยจะดีมากส่วนความพึงพอใจที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังจากได้ใช้เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง การปฏิบัติตนดี ชีวิตมีสุข จะทำให้นักเรียนอยากเรียนในเนื้อหาของวิชานั้นมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดของ ไวท์เฮด (Whitehead 1967, p.1) ได้กล่าวไว้ว่าการสร้างความพึงพอใจคือการให้นักเรียนได้รับสิ่งใหม่ๆ ที่มีความตื่นเต้นพอใจในการได้พบและเกิดสิ่งใหม่ ๆ และทำความกระจ่างโดยมีการจัดระบบระเบียบให้คำจำกัดความโดยเน้นให้สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 การจัดทำหนังสือเอกสารประกอบการเรียน ควรเป็นเนื้อหาที่เพิ่มเติมจากในหลักสูตร ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้มากขึ้น และส่งเสริมการนำความรู้ไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน

1.2 ครูประถมศึกษาที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสามารถนำรูปแบบในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนในรายวิชาหรือเนื้อหาอื่นๆ ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ไปจัดทำเอกสารประกอบการเรียนเพิ่มเติม ในสถานศึกษาของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ครูสามารถนำเอกสารประกอบการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันที่เนื้อหาสอดคล้องกัน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดองค์ความรู้มากยิ่งขึ้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

2.2 ครูควรศึกษาการสร้างเอกสารประกอบการเรียนในเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อใช้กับบทเรียนในวิชาอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2545 ข). แนวทางวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 3).กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิดานันท์ มะลิทอง (2543) เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ถวัลย์ มาศจรัส (2548) การเขียนเอกสารประกอบการสอน กรุงเทพมหานคร ธารอักษร
- นคร พันธุ์รงค์ (2538) การสร้างและการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน โรงเรียนละหานเจริญวิทยา ชัยภูมิ
- บุญมี พันธุ์ไทย (2542) การวิจัยในชั้นเรียน พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประภาพรณ เล็งวงศ์ (2550) การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน กรุงเทพมหานคร อี.เค.บุ๊คส์
- เพ็ญวัน นาคสุวรรณ (2550) รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
- เรียมศิริ ลำเภา (2550) รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยเพชรบูรณ์ เพชรบูรณ์โรงเรียน
- รวมราษฎร์สามัคคี (2557) หลักสูตรสถานศึกษา ปทุมธานี
- ลัดดา ทองศรี (2555) รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บุรีรัมย์
- ไศภณ รัตนะ (2556) รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พัทลุง
- สาคร พงษ์พุท (2550) รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ลำพูน โรงเรียนทาขุมเงินวิทยาคร
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เสาวรัก อัมภา (2550) รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระหน้าที่พลเมืองวัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลานสัก อุทัยธานี
- อำนวย แตรรอด (2540) การเปิดรับข่าวสารการประหยัด ประโยชน์ข่าวสารกับการซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยต่างประเทศในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (การประชาสัมพันธ์) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย